

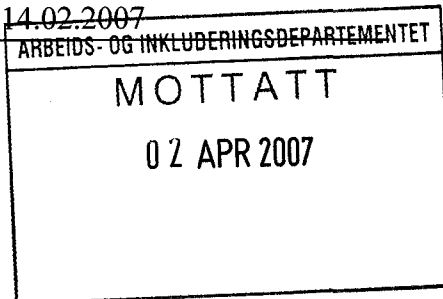

Saksbehandler, innvalgstelefon
Arne Georg Larsen 62 55 11 35

Vår dato
28.03.2007
Arkivnr.
721.0

Vår referanse
2007/2840
Deres referanse
14.02.2007

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Pb 8019 Dep
0030 Oslo

Høring - Forslag om kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad i nytt kap 5A i sosialtjenesteloven

Fylkesmannen i Hedmark viser til oversendt høringsnotat fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til forslag om kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad i nytt kapitel 5 i sosialtjenesteloven.

Fylkesmannen i Hedmark vil innledningsvis vise til tidligere høring om NOU-2001:20 Lov om introduksjonstøtte for nyankomne innvandrere. Fylkesmannen påpekte i denne høringen det uheldige ved å innføre en ny "sosialhjelpsordning" i tillegg til den som er etablert etter sosialtjenesteloven. Vi pekte også på det som kunne skje ved behov for supplerende sosialhjelp, d.v.s. å måtte oppsøke to kontorer. Vi så også det uheldige i å ha to parallelle tilbud til samme gruppe som gav to forskjellige ytelser med forskjellig tidsbegrensning og forskjellig størrelse på stønaden.

Disse påpekninger til utkastet til introduksjonslov vil i ennå større grad gjøre seg gjeldende når man nå introduseres en tredje "sosialhjelpsytelse". Selv om man etablerer NAV-kontor kan forslaget virke uheldig for å styrke samhandlingen mellom arbeid, sosialhjelp og trygd.. En bevist omlegging av økonomiske sosialhjelp eller innarbeiding i en statlig ytelse ville være en bedre og mer oversiktlig ordning.

Fylkesmannen er enig i at prinsippet som legges til grunn for forslaget er en riktig vei og gå. Dette er en god videreføring og utvidelse av det arbeid sosialtjenesten og den tidligere Aetat har hatt som sin grunntanke. Det er i kvalifiseringsprogrammet tatt lærdom av noen av svakhetene i introduksjonsstønaden som bl.a. manglende barnetillegg. Fylkesmannen kan tross dette ikke finne noen god begrunnelse for at barnetillegget er foreslått knyttet til attføringspenger og rehabiliteringspenger med kr. 7020.- pr. år når tjenesten legges til kommunene. I stedet for å videreføre sosialtjenestens barnetillegg i statlige veiledende retningslinjer for utmåling av stønad til livsopphold, vil stønaden slik den nå er utformet kunne bli lavere for barnefamilier enn ved tradisjonell sosialhjelp, selv om mottagerne beholder barnetrygd og kontantstøtte sammen med stønaden.

Under kapitel 5.1 Formål og målgrupper står det: "Alle kan ikke nå målet om å komme i arbeid, men deltagelse i programmet vil allikevel kunne bidra til bedre livskvalitet og bedre funksjonsevne". Med denne programerklæringen vil de fleste langtids sosialhjelpsmottagere kunne delta i kvalifiseringsprogrammet. De som ikke synes få samme muligheten til å delta, er de med kortvarig økonomisk hjelpebehov som midler til husleie, strøm, kortvarig livsopphold samt råd og veiledning.

Fylkesmannen finner det positivt at deltageren får en rett til å delta i programmet og at retningslinjer for det kommunale skjønn i denne sammenheng vil bli presisert i forskrift eller rundskriv. At det legges opp til et kartleggings- og avklaringsprogram med presisering av individuell plan og brukermedvirkning er viktig.

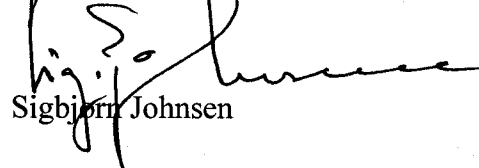
Det er klart presisert i høring at innholdet i programmet ” skal inneholde arbeidsrettede tiltak og kan inneholde andre tiltak”. Av andre tiltak som programmet kan inneholde står det: ”arbeidsmarkedstiltak, opplæring, arbeidstrening, motivasjon og mestringstrening m.v”. Fylkesmannen vurderer også dette som tydelig arbeidsrettet. I tillegg skal tilbudet være: ”hensiktsmessig og nødvendig ved siden av at man har nedsatt arbeids- og inntektsevne”. Det synes for Fylkesmannen, at høringen er noe preget av en vanskelig balansegang, som fremhever tiltak for å få klientene/brukeren i arbeid, mens tiltak for aktivitet, bedre livskvalitet og funksjonsevne nedtones. Fylkesmannen i Hedmark foreslår at Arbeids- og inkluderingsdepartementet ser nærmere på dette. Fylkesmannen vil i denne sammenheng vise til den oppsatte målsetting under punkt 5.1 om at ikke alle skal komme i arbeid, men at deltagelse i programmet også skal bidra til bedre livskvalitet og funksjonsevne. Fylkesmannen vil også påpeke den mangel det er på aktivitets - arbeidsplasser som skal gi denne livskvaliteten og bedre funksjonsevnen for de menneskene som ikke kan tilbakeføres til et normalt arbeidsliv.

Programmet har en tidsramme på 2 år som kan utvides med 6 måneder utover dette. Fylkesmannen er enig i at det skal settes en tidsramme for tiltakene og at det er viktig at den holdes. Det er allikevel en så krevende gruppe å få i arbeid, at tidsrammen ikke må være så bastant at det fastlåser mulighetene for de som vil trenge lenger tid. Fylkesmannen tror at dette vil gjelde flere i denne målgruppen. Det samme gjelder også det forhold at man bare kan delta en gang. Slike bastante regler tjener ikke programmet og det bør formuleres slik at man i hovedsak bare kan delta en gang og at det i særskilte tilfeller kan gjøre unntak.

Som tidligere nevnt har kommunene gjennom sin sosialtjeneste alltid arbeidet etter det prinsippet at deres brukere er best tjent med å være i inntektsbringende arbeide. Dette programmet vil i tillegg til at det etableres en god NAV-tjeneste kreve ytterligere innsats fra sosialtjenesten og kommunen. Dette vil kreve både øket kompetanse og i noen tilfeller styrket bemanning. Kommunen vil i tillegg til kunne få noe ekstra arbeid gjennom at ordningen gjøres skattepliktig og innberetningspliktig. Kommunene har et godt fungerende system for slike opplegg, men det kan allikevel kreve en visse endringer og en viss innsats ut over det som allerede er satset. Det er derfor viktig at programmet følges opp med tilstrekkelige midler fra statlig hold.

Fylkesmannen mener det er riktig at vedtak om deltagelse er et enkeltvedtak og at Fylkesmannen er klageinstans. Om merbelastningen på embetene vil bli av beskjedent omfang slik det går frem av høringen er vanskelig å ha noen mening om på nåværende tidspunkt.

Med hilsen

Sigbjørn Johnsen

Trond Lutnæs
fylkeslege

Kopi: Fylkesmennene